

Remiss av betänkandet Nästa steg? Del 2. Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:88)

Ku2017/02410/DISK

1 Sammanfattning

Skatteverket begränsar sitt yttrande till att avse de delar i utredningen som gäller Skatteverkets verksamhet.

Utredningen föreslår att exempelvis Skatteverket får i uppdrag att i rimlig omfattning tillhandahålla översättningar av relevanta förvaltningstexter till finska, samiska och meänkieli. Skatteverket har inga invändningar mot förslaget om att myndigheten kan prioritera och översätta utvalda förvaltningstexter till finska, meänkieli och samiska men vill lämna några synpunkter.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Allmänt

Under de samråd som Skatteverket¹ har haft med samer, sverigefinnar och tornedalingar sedan 2015 har språkfrågan och en eventuell utökning av översättningar diskuterats. Representerarna har inte framhållit att den frågan har högst prioritet. Däremot har de tyckt att vi inom Skatteverket bör höja kunskapsnivån kring respektive minoritetsgrupps kultur och historia. En språkfråga som har diskuterats under samråden är om textade skyltar skulle kunna översättas till samiska på servicekontoren inom berörda förvaltningsområden. Idén kunde dock inte genomföras eftersom servicekontoren numera endast använder skyltar med symboler och piktogram, vilket visat sig vara ett effektivare sätt att informera den språkligt mångfasetterade målgrupp som besöker servicekontoren.

2.2 Översättning till finska, samiska och meänkieli

Skatteverket ansvarar för att myndighetens information är korrekt och det är viktigt att även översättningar håller hög kvalitet. Därför är det avgörande att det finns tillgång till auktoriserade översättare och tolkar inom samtliga minoritetsspråk och varieteter.

Utredningen föreslår att vissa myndigheter får i uppdrag att tillhandahålla översättningar till finska, samiska och meänkieli av deras mest använda och relevanta förvaltningstexter. Skatteverket har webbinformation om myndighetens verksamhet på alla minoritetsspråk.

Vid rekrytering, främst till servicekontoren som tar emot personliga besök, strävar vi efter att anställa flerspråkiga medarbetare med hänsyn till behov som finns i det aktuella området.

¹ Samråden har sedan 2015 hållits årligen med representanter för rikstäckande nationella minoritetsorganisationer, i samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten.

Eftersom det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja nationella minoritetsspråk föreslår Skatteverket en mer kostnadseffektiv lösning i form av en gemensam, statlig översättningsservice för de nationella minoritetsspråken. En sådan funktion kan ensa gemensamma begrepp, stärka arbetsmarknaden för översättare och hushålla med statens finanser. Den skulle också kunna undersöka möjligheten till maskinell översättning av tillräckligt hög kvalitet som på sikt skulle kunna främja digitaliseringen.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Skatteverket ser positivt på att samer, sverigefinnar och tornedalingar har möjlighet att använda sitt språk i kontakter i ärenden där de är part eller ställföreträdare för part – det vill säga när en ansökan, anmälan eller liknande kommit in till Skatteverket. Vi skulle också kunna översätta vissa utvalda instruktioner eller ifyllnadsanvisningar.

Det är däremot inte genomförbart att förse enskilda individer med förfyllda blanketter på olika språk – exempelvis blanketten för inkomstdeklarationen. Det beror främst på att inkomstdeklarationerna under tryckningsprocessen förfylls med uppgifter från tredje part, och dessa uppgifter utgår från personnummer – inte etnicitet eller språktillhörighet.

Fastställda formulär som till exempel inkomstdeklarationen ska endast finnas på huvudspråket svenska för att vara en giltig deklaration². Det är dock möjligt att på det svenska formuläret lämna uppgifter på ett nationellt minoritetsspråk.

Det är oklart om det som menas med ”tillhandahållande” i betänkandet är att en deklaration även ska kunna lämnas på minoritetsspråk, men Skatteverket antar att så inte är avsett. Om avsikten är att en giltig inkomstdeklaration ska kunna lämnas på nationellt minoritetsspråk måste Skatteverket få det bemyndigandet i en lag eller förordning.

² Se 38 kap. 1 § 3 skatteförfarandelagen och 10 § språklagen.